

RASISMI 24 -LAUTAPELI

Pelissä edetään noppaa heittämällä. Jokaisella pelaajalla on oma pelimerkki, jota hän siirtää nopan osoittaman askelmäärän. Tapahtumaruuduissa noudatetaan ruudun ohjeita. Tapahtumaruutujen tarinat kerrotaan alla.

TILANNE:

Olette etnisiin vähemmistöihin kuuluvia asukkaita maassa, jossa rasistisiin asenteisiin ja käytäntöihin törmää usein. Kaikki rasismi ei ole pahantahtoista tai edes tiedostettua, mutta se vaikeuttaa elämääne eri muodoissaan. Toisaalta elämässä on myös paljon hyvää, mikä auttaa eteenpäin.

Lisäksi vastaan voi tulla hankalia tilanteita, jotka tavalla tai toisella liittyvät taustaanne tai joista teidän on vaikeampi suoriutua kuin ”keskivertokansalaisten”, mutta kysymys ei välttämättä ole rasismista. Vai onko?

TAVOITE:

Jokaisen pelaajan täytyy selvittää tietystä määrästä päivän välttämättömiä tehtäviä ja rutiineja päästäkseen illalla vapaa-ajan, perheen ja harrastusten pariin.

Erilaiset syrjivät rakenteet ja suorat teot estävät etenemistäsi ja ohjaavat sinua syrjään reitiltä. Toisaalta voit saada tukea ja apua päivän tehtävien hoitamisessa. Nämä tapahtumaruudut jakautuvat eri elämänalojen mukaan.

Maaliin ei tarvitse päästä tasaluvulla.

JOKERIRUUDUT: Pelilaudalla on myös Jokeriruutuja. Niihin pelin ohjaaja tai pelaajaryhmä voi lisätä omiin kokemuksiin perustuvia pelitapahtumia, tai valita Jokerin tämän ohjeen lopussa olevista ehdotuksista. Ruudut voi myös jättää tyhjiksi.

TAPAHTUMARUUTUJEN SELITYKSET

PERHE ja KOTI

1. Lastasi pyydetään tuomaan kouluun kuva itsestään vauvana. Vanhat perhevalokuvat kuitenkin tuhoutuivat ennen kuin tulitte Suomeen. Mietit, mitä tehdä ja etsit korvaavaa kuvaa yhden heittovuoron ajan.

2. Yrität viedä lapsesi terveyskeskukseen rokotettavaksi. Vaikka olet jo monta vuotta käynyt täällä, sinulle sanotaan, että olet väärässä paikassa. Sinua ei oteta vastaan. Jäät odottamaan, että työntekijän esimies palaa kokouksesta ja täytät odottaessasi palaatelomaketta kahden heittovuoron ajan.

3. Lapsesi haluaa ”hulmuavat hiukset”, sellaiset kuin tarhakavereilla on. Keskustelet eri hiustyypeistä yhden heittovuoron ajan.

4. On sinun vuorosi auttaa naapurissa yksin asuvaa mummoa, joka osaa vain hyvin vähän suomea. Hänellä on liikuntavaikeuksia ja häntä pelottaa lähteä ulos. Hänen asunnossaan pitäisi tehdä joitakin muutoksia, että hän voisi käydä yksin WC:ssä, mutta talonmies on sanonut, ettei niitä tarvita. Hän yritti myös hoitaa asiaa sosiaalivirastossa tulkin kanssa, mutta tapaamisaika loppui kesken. Kunnes muutokset saadaan tehtyä, hän on riippuvainen naapuruston avusta. Käytät kaksi heittovuoroa hänen auttamiseensa, mutta saat sitten tuplata seuraavan heittovuoron noppaluvun!

TYÖ

1. Esimiehesi ei usko, että lapsesi voi ”taas” olla sairas. Saat potkut ilman irtisanomisaikaa. Palaa lähtöruutuun.

2. Asiakas lähettää sinulle tapaamisen jälkeen viestin ja kiittää sinua hyvästä ja kuuntelevasta kohtaamisesta. Tulet hyvälle tuulelle ja olet tavalistakin tehokkaampi koko loppupäivän. Heitä yksi ylimääräinen kerta.

3. Sinut on kutsuttu työhaastatteluun. Työpaikalla kukaan ei kuitenkaan suostu tapaamaan sinua. Palaat lähtöruutuun ihmettelemään, mitä oikein tapahtui.

4. Sinua pyydetään tulkkaamaan kollegasi asiakastapaamiseen. Avustasi kiitollinen työtoveri opastaa sinua pomon antaman uuden tehtävän aloittamisessa. Tuplaat edellisen heittosi pistemäärän.

5. Lähetit 67 työpaikkahakemusta saamatta ainoakaan vastausta. Sairastut masennukseen ja pääset eteenpäin vain, jos saat nopalla 4, 5 tai 6.

KOULUTUS

1. Toiseen etniseen ryhmään kuuluvat nuoret kiusaavat sinua koulussa, koska vaatteesi eivät heidän mielestään noudata uskontonne ohjeita. Lähdet pois koulun alueelta. Kun tulet takaisin, kello on jo soinnut ja ovet ovat lukossa. Myöhästyit tunnilta. Odotat sisäänpääsyä yhden heiton ajan.

2. Opettaja sanoo sinun luntanneen kokeessa. Sanot, ettei se pidä paikkaansa. Joudut kuitenkin uusimaan kokeen. Palaa taaksepäin 2 ruutua.

3. Haluat yliopistoon lukemaan lakia tai yhteiskuntatieteitä. Opinto-ohjaaja ei usko kykyihisi ja antaa ohjausta vain ammatillisiin opintoihin hakemiseen. Etsit tietoa itse yhden heittokierroksen ajan.

LIIKENNE

1. Bussi ajaa ohitsesi pysähtymättä. Kuljettaja vilkuttaa. Myöhästyit töistä, mutta pomo hyvällä tuulella ja nauraa selityksellesi hilpeästi. Pääset liikkeelle seuraavalla kierroksella, jos saat parillisen numeron. Parittomalla juot kahvia.

2. Neljän nuoren miehen joukko tulee vastaasi kadulla. Valitset pidemmän kiertotien.

3. Näet kolmen teinipojan tulevan ulos baarista ja kääntyvän perääsi. Kiirehdit askeliasi ja heität vielä kerran.

4. Nainen tulee haukkumaan sinua bussissa. Yrität olla kiinnittämättä häneen huomiota. Huomion välttely ärsyttää häntä ja hän alkaa lyödä sinua. Pidät hänestä kiinni puolustaaksesi itseäsi. Poliisi pidättää sinut ja saat syytteen pahoinpitelystä. Jätät kaksi heittovuoroa väliin.

PALVELUT

1. Odota yksi heittovuoro, että asiakaspalvelija ehtii huomata sinut ja saat ostaa lipun uudelle heittokierrokselle.

2. Sinua syytetään varkaaksi. Koska et ole tehnyt mitään sinut päästetään menemään. Vihaisena kiirehdit kaksi ruutua eteenpäin.

3. Olet menossa tankkaamaan, kun huomaat "liivijengin" olevan bensa-asemalla. Etsit toista tankkauspaikkaa yhden heittovuoron ajan.

4. Asiakaspalvelija ei saa selvää nimestäsi. Odota yksi heittokierros ja tavaa se kolmesti.

JOKEREITA

PERHE JA KOTI 5: Isäsi sanoo, että sinun on aika mennä naimisiin. Riitelet ja lähdet tapaamaan ystävääsi kysyäksesi neuvoa. Hän asuu kolme ruutua edempänä.

PERHE JA KOTI 6: Menet kysymään naapuriltasi neuvoa, mihin numeroon pitäisi soittaa havaitsemastasi sähköviasta. Naapuri kääntää sinun palata kotimaahasi. Menet eteenpäin seuraavaan ruutuun.

TYÖ 6: Asiakas tekee sinusta perättömän valituksen esimiehellesi. Saat kirjallisen varoituksen. Luottamusmies on ollut sairauslomalla vuodenvaihteesta lähtien. Kotiin päästyäsi yrität netistä ottaa selvää mitä voit tehdä puolustaaksesi oikeuksiasi työntekijänä. Työsuojelun nettisivun linkki on vanhentunut. Ammattiliiton nettisivujen mukaan sinun pitäisi ottaa yhteyttä äitiysloman sijaiseen, joka sähköpostin paluuviestin mukaan on ollut lomalla jo kolme kuukautta. Menetät kaksi heittovuoroa.

TYÖ 7: Saat työpaikan ja menet allekirjoittamaan työsopimuksen. Osoittautuu, että palkka on kuitenkin paljon pienempi kuin luvattiin. Et allekirjoita sopimusta, vaan palaat kahvilaan kaksi ruutua taaenpana.

LIIKENNE 5: Olet ollut niin hermostunut, että olet eksynyt ja joudut palaamaan yhden ruudun taaksepäin.

OMA JOKERINNE:
